

1157

Encara

(ALDC, VIII, 1987. *Encara*)

L'adverbi *encara*, que “denota que en tal moment una cosa continua tenint lloc” (DIEC), deriva de *anc* ‘fins i tot’ i *ara* (< HAC HORA o AD HORAM); *anc* podria provenir de HINC (< *HINC AD HORAM o *HINC HAC HORA, Rey [DHLF]), de HANC (< *HANC HORAM, Battisti/Alessio [DEI]) o potser d'un ANC preromà (DECat). *Ara*, com l'oc., també ha estat interpretat com procedent de HĀ ORA, amb conservació de la quantitat llarga de la A (Lausberg, 1965: 205).

El mot, enregistrat ja a principis del s. XVII (“pedres [...] *enca* que sien de menys valor”, Gil, 1602, ap. CIMTAC), presenta aquestes var.: *encar* 29 (que convia amb *encara*), per afèresi de la vocal final dins la frase, utilitzada en la llengua literària per raons mètriques (cf. fr. *encor*); *encà*, amb reducció de la síl·laba final en ús proclític, com ha

passat en *frare* + nom de persona simplificat en *fra* (*Fra Miquel*) o en el val. *raé'l Castell* (< *raere*); *incara* 188, 190, per aglutinació de *i encara*; *nincara* 139, 187 (Sanelo, 1802), per aglutinació de *ni encara*.

Geogràficament, observem una àmplia àrea de *encara* en alg., bal., tort. i cat. del Principat, tret de la franja ponentina que usa *encà* i que s'allarga dins el val., a voltes convivint amb *encara*, que apareix solitari en val. mer.; no és la primera vegada que aquest manifesta concordances amb el cat. del nord, sobretot or. (*po[n]* ‘pont’, *inflar* i no *unflar*, *arrels* i no *raills*, etc.).

Encara és l'únic mot normatiu des del DOrt, 1917.

